

การศึกษากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์
สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

A Study of School Curriculum Management Procedures of Hongsonsuksa School Under The Royal
Patronage of Her Royal Highness Princess Bejaratana Under The Secondary

Educational Service Area Office Mae Hong Son

ณัฐพงษ์ ชำนาญตา¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย²
Nutthapong Chamnanta¹ Asst. Prof. Dr.Prapan Thammachai²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน และ ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ประชากร ประกอบด้วย ครูผู้สอนที่ทำการสอนในโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 110 คน ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาข้อมูลจากประชากรทั้งหมด และกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนคือ คศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน คณะกรรมการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ดูแลงานหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีระดับสภาพปัจจุบันกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้อง

คำสำคัญ: กระบวนการบริหารหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

¹Master of Education Program in Educational Administration, Mae Hong Son College, Chiang Mai Rajabhat University, Mae Hong Son Campus

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

²Lecturer Master of Educational Administration Division, Mae Hong Son College, Chiang Mai Rajabhat University,

Mae Hong Son Campus

ผู้ติดต่อ, อีเมล: ณัฐพงษ์ ชำนาญตา, nuttpk34@gmail.com

รับเมื่อ 11 มีนาคม 2566 แก้ไข 7 พฤษภาคม 2566 ตอรับ 9 พฤษภาคม 2566

สอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน น้อยที่สุด คือ ด้านการปรับปรุง พัฒนาการหลักสูตรสถานศึกษา

2. จากผลการศึกษาแนวทางแก้ปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน พบว่า โรงเรียนควรส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การนิเทศติดตามการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประชุมชี้แจงวางแผนสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมของ บุคลากร ชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับชุมชน ตามความ ต้องการของนักเรียน และบริบทของท้องถิ่น และการกำหนดขอบข่ายระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาให้เรียบร้อยชัดเจน

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the current state and problems of school curriculum management procedures of Hongsonsuksa school under the royal patronage of her royal highness princess Benjaratana under the secondary educational service area office Mae Hong Son and 2) to study the development guides of curriculum management procedures of Hongsonsuksa school under the royal patronage of her royal highness princess Benjaratana under the secondary educational service area office Mae Hong Son. The population was 110 teachers who taught in Hongsonsuksa school under the royal patronage of her royal highness Princess Benjaratana under the secondary educational service area office Mae Hong Son in the 2022 school year. The target group of interviewees to determine the guidelines for the development of curriculum management procedures were the educational supervisor under the secondary educational service area office Mae Hong Son, school committees, the deputy director under the secondary educational service area office Mae Hong Son, administrators, and teachers with experience in Hongsonsuksa school curriculum management for at least 5 years, totaling 5 persons. The research tools were a questionnaire with a 5-level estimation scale and an interview form. Statistics used to analyze data were the mean and standard deviation.

The research result revealed that

1. The current state of school curriculum management procedures of Hongsonsuksa school under the royal patronage of her royal highness princess Benjaratana under the secondary educational service area office Mae Hong Son, showed that the preparation of school curriculum had the highest average, followed by supervision, monitoring, and evaluation of school curriculum management. The least average was improving and developing the school curriculum administration.

2. The development guides of curriculum management procedures of Hongsonsuksa school under the royal patronage of her royal highness princess Benjaratana under the secondary educational service area office Mae Hong Son state that schools should send personnel for training to gain knowledge about the preparation of school curriculum, monitoring the systematic and ongoing preparation of the school curriculum Promote teamwork. Awareness of participation in the preparation of the school curriculum. The curriculum must be aligned with the

community, student needs, local context, and determining the scope of time for the preparation of educational curriculum to be completed and clear.

Keywords: Study of School Curriculum Management Procedures, The Secondary Educational Service Area Office Mae Hong Son

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างคนให้มีคุณภาพ คนจะมีคุณภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพในการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ การจัดการศึกษาจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตโดยร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 27 ได้กำหนดให้มีการจัดการทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยอีกทั้งความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนงานการศึกษาต่อ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 2, 27) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้บุคคล มีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก และการอบรม สืบสานทางวัฒนธรรม สร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และเพื่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ โดยกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี (ราชกิจจานุเบกษา, 2560, หน้า 1, 20)

ในการจัดการศึกษาจะต้องอาศัยหลักสูตรซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพการเรียนการสอนที่ดีส่งผลในเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคนในประเทศนั้น ๆ ประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสมคนในประเทศนั้นก็ย่อมมีความรู้และศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ วิธีการที่จะช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพนั้นต้องใช้กระบวนการบริหารหลักสูตร ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 38) กำหนดให้ประกอบด้วย 7 ภารกิจ คือ การเตรียมความพร้อม แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนิน การใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนา โดยหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแผนหรือเป็นแนวทาง หรือเป็นข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชนและสังคมอย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 10) โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นหลักสูตรแกนกลาง และเพิ่มเติมในส่วนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยสถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่นให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 – 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปัจจุบันได้ใช้

หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่ผลผลิตจากการจัดการศึกษาฯ ยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรนักเรียนยังสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้น้อย คณะกรรมการทดสอบระดับต่าง ๆ เช่น ผลคะแนน NT, O – net, A – net ที่ยังได้ต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 66) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาควรมุ่งเน้น การประเมิน ส่วนที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรคำนึงถึง ทั้งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และ คุณลักษณะของผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ โดยนำผลการประเมินระดับ สถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติเช่น ผลคะแนน NT, O – net, A – net มาพิจารณาทั้งผลการประเมิน ในภาพรวม และผลการประเมินที่แยกรายวิชา และแยกรายมาตรฐาน หากผลการประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ที่คาดหวัง ควรศึกษาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งสาเหตุเกิดมาจากปัจจัยและกระบวนการใช้หลักสูตร ดังนั้น แล้วผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนห้องสอน ศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ว่าเป็นอย่างไร และแนวทางในการแก้ปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ใช้อย่างไร

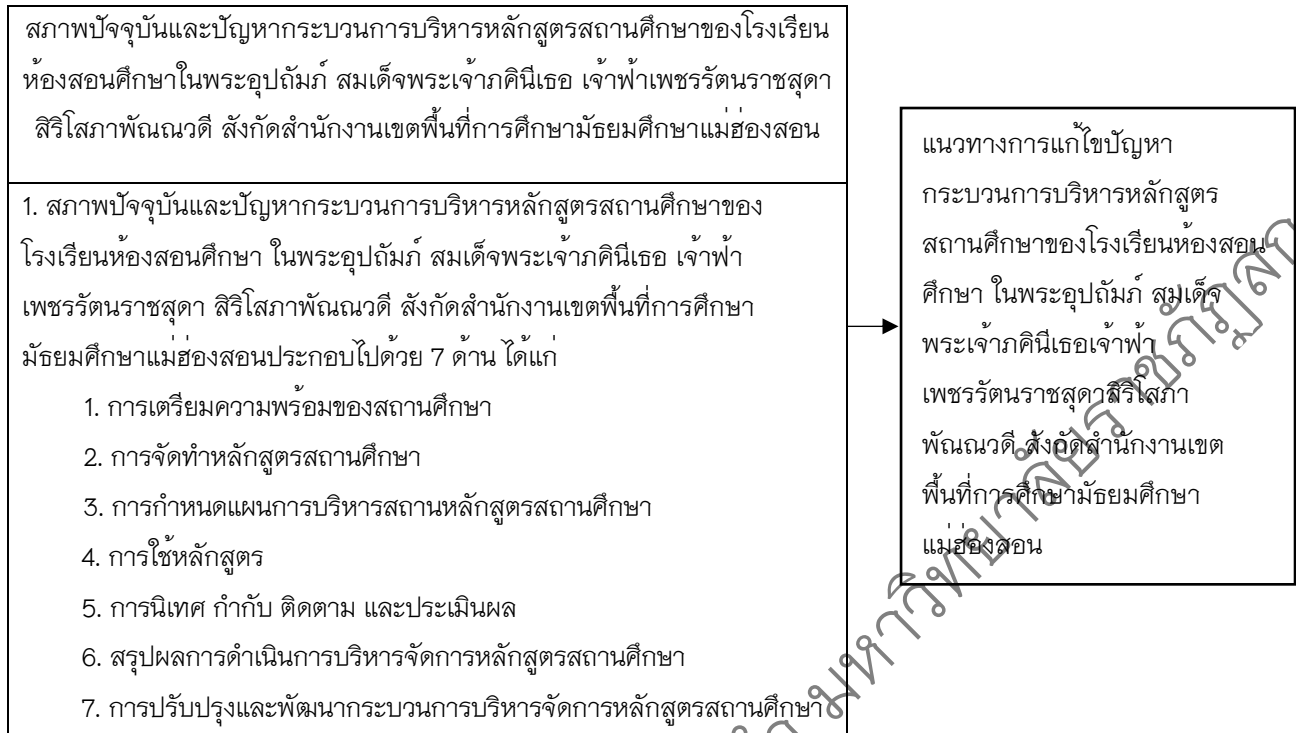
คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แม่ฮ่องสอน เป็นอย่างไร
2. แนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แม่ฮ่องสอน ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน
ห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัฒน์วดี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการแก้ปัญหากระบวนการบริหาร
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา
สิริโสภาพัฒน์วดี คือครูผู้สอน ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน (อายุการทำงาน) และระดับการศึกษา
ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหา
กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชร
รัตนราชสุดา สิริโสภาพัฒน์วดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน จำนวน 7 ขั้นตอนได้แก่
การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

และการปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตรแบบสอบถามตอนนี้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของสงกรานต์ เรื่องประทีป, 2559, หน้า 128 – 147) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ผู้ศึกษาติดต่อจัดทำหนังสือจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอนถึงประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน จำนวน 110 ฉบับ
4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์จัดระเบียบข้อมูลลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้ศึกษาจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเลือกใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบการพรรณนา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปของตารางประกอบการพรรณนา กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1982, p. 232 – 233)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ใช้การสังเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษาอ่านข้อมูลแล้วทำความเข้าใจเนื้อหาข้อมูลทั้งหมดจากผู้ให้การสัมภาษณ์ แล้วจัดกลุ่มคำที่เป็นประเด็นเดียวกัน

พิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กัน มาหาข้อสรุปและนำเสนอในรูปแบบการพรรณนา
เป็นความเรียง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดีได้แก่
ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน คณะกรรมการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ดูแลงานหลักสูตรสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า
5 ปี จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้อง
สอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อนำไปสัมภาษณ์เชิงลึก
(In-depth Interview) ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน คณะกรรมการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ดูแลงานหลักสูตร
สถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา
ในพระอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
ทำหนังสือจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ขออนุญาต
ผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง การเก็บ
รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จะได้นัด วัน เวลา และสถานที่ เพื่อทำการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษานำผลการสัมภาษณ์
มาทำการสังเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน
ห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ใช้การสังเคราะห์เนื้อหา
จากการสัมภาษณ์โดยผู้ศึกษาอ่านข้อมูลแล้วทำความเข้าใจเนื้อหาข้อมูลทั้งหมดจากผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วจัดกลุ่มคำ
ที่เป็นประเด็นเดียวกัน พิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กัน มาหาข้อสรุปและนำเสนอ
ในรูปแบบการพรรณนาเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา
ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา โดยรวมของทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยที่สุดสามลำดับแรก คือการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาตามลำดับ

1.2 ส่วนสภาพปัญหาของกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา โดยรวมของทุกด้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยที่สุดสามลำดับแรก คือด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและด้านการปรับปรุงพัฒนาบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และการดำเนินการบริหารหลักสูตรตามลำดับ

2. แนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนซึ่งทั้ง 7 ด้าน พบสภาพปัญหาที่เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยที่สุดลำดับแรก คือ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาควรดำเนินการโดยโรงเรียนควรมีการสร้างควมตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนจัดอบรมให้คณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัย จัดทำระบบสารสนเทศที่เป็นแหล่งเรียนรู้และสามารถเก็บรวบรวมงานวิจัยในชั้นเรียน ในรูปแบบไฟล์เอกสารออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้สามารถสืบค้นข้อมูลและนำมาใช้ประโยชน์ได้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และศึกษาดูงานวิจัยในชั้นเรียนกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จ นำมาปรับใช้กับนักเรียนในชั้นเรียนของตนเองพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ปัญหาและศักยภาพของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนพบว่าโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และจุดเน้นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสนองความต้องการของชุมชนและผู้เรียนได้รับทราบ และเห็นความสำคัญของหลักสูตรและจัดการศึกษาร่วมกัน มีการประชุมชี้แจง การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดทำรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและเปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนา รวมถึงมีการสร้างความเข้าใจและทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลรูปแบบการดำเนินการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบและมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมัยทองมาก (2554, หน้า 141) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าส่วนด้านที่มีระดับสภาพปัจจุบันกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านการปรับปรุงพัฒนาบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

จากการศึกษาปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเรื่องหลักสูตรเป็น คณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการประเมินการบริหารหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกด้าน ดำเนินการ อย่างเป็นระบบ ประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างตรงไปตรงมา ให้ได้ข้อมูลครอบคลุมชัดเจนทุกด้าน และสรุปผล การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ต้องมีความชัดเจน และครอบคลุมทุกด้าน พร้อมนำไปใช้ได้มี ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสงกรานต์ เรื่องประทีป (2559, หน้า 109) ที่ศึกษาการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าปัญหา กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้า เพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาการปรับปรุง พัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และการเตรียม ความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศที่ชัดเจนมีความครอบคลุม รายละเอียดทุกด้าน โรงเรียนปรับปรุงพัฒนาการบริหาร จัดการหลักสูตรทุกปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินมาใช้ ประโยชน์อย่างเต็มที่ และทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ครุณาผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาในการจัดกิจกรรม การเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการปรับปรุง และการพัฒนาหลักสูตร โดยการนำข้อมูลข้อบกพร่องที่พบในการใช้หลักสูตรมาเป็นฐานที่จะปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพ ก่อนจะนำไปใช้ในต่อไป

ผลการศึกษา แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีหลายแนวทางด้วยกัน การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงอาจซับซ้อนได้หลาย ๆ อย่างตามแต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการ บริหารหลักสูตรในแต่ละบุคคลหรือแต่ละประเภทโรงเรียนการใช้หลักสูตรนั้น ๆ อีกทั้งความพร้อมในการแก้ไขปัญหา ของแต่ละบุคคลหรือแต่ละโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อีเนก อัครศิเดช (2549, หน้า 90) ที่กล่าวถึงแนวทางแก้ไข ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า ควรจัดอบรมครูสร้างความรู้ความตระหนัก ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ สรุปผล และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ในการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาควรจัดการ สัมมนาครูให้เข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตร เหตุที่มีความสอดคล้องกันอาจจะเป็นเพราะในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุผลผลิต นอกจากสถานศึกษา จะต้องพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมส่วนสำคัญดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีการเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรใหม่ และเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร พิจารณาถึงงบประมาณ และอาคารสถานที่ที่พอเพียงหรือไม่ การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจะดำเนินการโดยวิธีใด การวางแผนงาน เพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบและมีขั้นตอน จะทำให้การใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการปรับปรุง พัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับและผลของการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย

ต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการจัดทำบันทึกการเผยแพร่ และผู้บริหารควรมีการปรับปรุงและพัฒนาตามข้อมูลย้อนกลับ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อเปิดโอกาสให้รับฟังข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานต่อไป และนำข้อมูลย้อนกลับที่เป็นข้อดี จุดเด่นหรือปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ นำผลของการประเมินนั้น ๆ มาใช้ในการตัดสินใจ สร้างเป็นนวัตกรรมของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

1.2 ผลการศึกษาปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนจัดอบรมให้ความรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยและศึกษาดูงานวิจัยในชั้นเรียนกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จ นำมาปรับใช้กับนักเรียนในชั้นเรียนของตนเองพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ปัญหาและศักยภาพของนักเรียน

3.ผลการหาแนวทางการแก้ปัญหากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน 1) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีประชุมชี้แจงวางแผนสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมของบุคลากร ชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับชุมชน ตามความต้องการของนักเรียน และบริบทของท้องถิ่น 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการวางแผนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับโครงสร้างรายวิชา อบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ จัดสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาทันสมัย มีเทคโนโลยีสนับสนุนเพียงพอ 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนจัดอบรมให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยและศึกษาดูงานวิจัยในชั้นเรียนกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จ นำมาปรับใช้กับนักเรียนในชั้นเรียนของตนเองพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ปัญหาและศักยภาพของนักเรียน 4) การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และศึกษาดูงานเกี่ยวกับผลงานวิชาการและนวัตกรรมกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จ นำมาปรับใช้กับสถานศึกษา 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสร้างความตระหนักและรับรู้อุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้น ในทิศทางเดียวกัน มีเป้าหมายในการพัฒนาและแก้ปัญหาร่วมกันอย่าง ต่อเนื่อง นอกจากนี้การใช้ข้อมูลที่เป็นข้อดี จุดเด่นหรือปัญหาที่ได้จากการนิเทศ นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา แก้ไขหรือสร้างเป็นนวัตกรรมของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม 6) การสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการจัดทำบันทึกการเผยแพร่ โดยจัดทำระบบสารสนเทศในรูปแบบไฟล์เอกสารออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อทราบข้อมูลย้อนกลับ หรือจัดทำในรูปแบบการ นำผลการจัดทำบันทึกการเผยแพร่ ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เป็นข้อมูลย้อนกลับ ในการพัฒนา ปรับปรุง ในปีการศึกษาต่อไปและ 7) การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการจัดทำบันทึกการเผยแพร่ และผู้บริหารควรมีการปรับปรุงและพัฒนาตามข้อมูลย้อนกลับ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อเปิดโอกาสให้รับฟังข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นการสร้างเป้าหมายคุณภาพการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ผลจากการศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ควรมีการศึกษาต่อยอดเกี่ยวกับรูปแบบหรือจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน

2.2 ศึกษาผลการนำแนวทางการแก้ไขปัญหาคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ควรนำผลไปใช้จริงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

2.3. จากประเด็นปัญหาควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเชิงคุณภาพ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษาโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านผู้เรียนที่มีคุณธรรมและความรู้ จากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)*. กรุงเทพฯ:

พริกหวานกราฟฟิค.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สงกรานต์ เรื่องประทีป. (2559). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สมัย ทองมาก. (2554). *สภาพปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน*

ต้นแบบและโรงเรียนที่มีความพร้อมในการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.

วิทยานิพนธ์ ศ.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

เอนก อัครดีเดช. (2549). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*

นครปฐม เขต 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Best, John W. (1982). *Research in Education*. 4th ed. New Delhi: Prentice – Hall of India